

Fredericia som frikommune 2012-2015

Sammenfattende rapport til byrådet

22-06-2016

Sags id.: 16/676

Sagsbehandler: Holger Folkmann Villumsen

Indhold

1. Forord og sammenfatning
2. Frikommunetanken i Danmark
3. Fredericia former fremtiden
4. Fredericias vej til frikommune
5. Resultater af Fredericia former fremtiden
6. Udvikling af projekter til frikommuneforsøget
7. Frikommuneprojekter i Fredericia
8. Området ældre og sundhed
 - a. Differentierede, forebyggende hjemmebesøg til borgere fra 75 år
 - b. Vederlagsfri fysioterapi
 - c. Mulighed for mer- eller tilkøb af praktisk hjælp
 - d. Flexibilitet i de kommunale centres anvendelse af afgiftsfrie busser
9. Området serviceydelser – undervisning og sundhed
 - a. Informeret samtykke til tandbehandlinger
 - b. Informeret samtykke til sundhedssamtaler og undersøgelser på skoler
 - c. International udskoling
 - d. Årgangsorganisering og fleksibel holddannelse
10. Beskæftigelsesområdet
 - a. Udvidelse af virksomhedspraktikperiode fra 4 til 26 uger
 - b. Individuelt tilrettelagt og fleksibel beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige
 - c. Flere praktikpladser til de unge
 - d. Iværksætterforløb i egen virksomhed
 - e. Seniorjob i private virksomheder
 - f. Flytning af førtidspension til arbejdsmarkedsudvalgets område
11. Området vedrørende frivilligt arbejde
 - a. Flexibilitet ved pasning i daginstitution
 - b. Frivillig nabohjælp uden skattepligt for hverken yder eller modtager
12. Området for udbud og indkøb
 - a. Afbureaukratisering af indkøbsbestemmelserne
13. Overblik over Fredericias virke som frikommune
 - 13.1. Tilladelser med vilkår
 - 13.2. Egne forsøg
 - 13.3. Et projekt med seks kommuner
 - 13.4. Kopiforsøg
 - 13.5. Afslutning

1. Forord og sammenfatning.

I marts 2011 lykkedes det for Fredericia Kommune at blive udvalgt som én af de ni deltagere i regeringens frikommuneforsøg. Ansøgningen var baseret på en forventning om at kunne anvende en privilegeret status som frikommune til fremme af Fredericia Kommunes eget moderniseringsprojektet *Fredericia former fremtiden*, der netop var vedtaget af byrådet. Formålet var at gennemføre en vidtgående omlægning af den kommunale serviceproduktion.

Frikommunerne fik adgang til deltagelse i forsøgsvirksomhed indenfor rammer, der var givet af Folketing og fagministerier. Deltagernes forslag til forsøgsprojekter kunne iværksættes, hvis der blev givet tilladelse til drift. Frikommuneloven blev tilpasset de godkendte projekter.

På disse vilkår skrev Fredericia Kommune 18 projektforslag. Af disse fik 17 projekter tilladelse til drift. Fire af de godkendte projekter var udviklet af Fredericia Kommune på egen hånd, og et femte projekt var udviklet i et fællesskab mellem flere kommuner på initiativ fra Fredericia Kommune. De øvrige 12 forsøg var såkaldte kopiforsøg, der var udviklet af andre frikommuner.

Af Fredericia Kommunes 17 forsøgstilladelser blev 10 anvendt til praktisk forsøgsvirksomhed, medens syv tilladelser forblev ubenyttede.

Med aktiv deltagelse i frikommuneforsøget har Fredericia Kommune opnået nyttige erfaringer og forsøgsresultater. Frem for alt har medarbejderne udviklet bedre evne til innovation og udfordring af regler. Dette gælder, selv om fokus primært var på drift og ikke på projektudvikling. Inden for praktisk drift blev der navnlig opnået fagspecifikke erfaringer med at skabe en mere effektiv udnyttelse af ressourcer og tid i hverdagen.

Resultaterne omfatter en række organisatoriske, administrative og økonomiske fordele:

- Den kommunale organisation blev moderniseret med nye metoder og arbejdsgange.
- Samling af kompetence og ansvar førte til en mere målrettet sagsbehandling.
- Sagsgange blev forenklet, hvilket var til nytte for såvel borgere som personale.
- Med de administrative fordele fulgte også mindre behov for tid til opgaveløsning, hvilket gav en mere effektiv anvendelse af arbejdstiden.
- De organisatoriske ændringer og friere rammer udviklede medarbejdernes personlige kvalifikationer, hvilket gav plads til at møde den enkelte borger.

Med frikommuneforsøget fulgte ingen egentlige ulemper. Mulighederne for forsøgsvirksomhed kunne imidlertid være anvendt med større udbytte. Ændret bemanding og organisatoriske ændringer af andre grunde end det frikommunale forsøg førte i nogle tilfælde til, at afdelingerne ikke var klar til at benytte forsøgsmulighederne optimalt. I forlængelse heraf kan der peges på, at der ikke var udarbejdet en udviklingsstrategi for Fredericias virke som begunstiget frikommune i forlængelse af projektet *Fredericia former fremtiden*.

2. Frikommunetanken i Danmark

Idéen om brug af frikommuner har nu været afprøvet to gange i Danmark. I begge tilfælde var formålet at opnå nye erfaringer med regelforenkling og grænsedragning mellem statslig indflydelse og kommunalt selvstyre.

I årene 1985-1993 gennemførte Danmark et projekt med ca. 400 enkeltforsøg. Projektet kom i stand efter inspiration fra et lignende forsøg i Sverige. Over halvdelen af de danske forsøg førte til ændringer af lovgivningen. Grænsen mellem staten og kommunernes råderum fortsatte imidlertid med at være et varmt emne i den offentlige debat.

Frikommunetanken fik nyt liv i efteråret 2010, da forligsparterne bag finansloven for 2011 endes om et nyt forsøgsprojekt i fem udvalgte kommuner. KL så muligheder for nytænkning af styringssystemet og forventede forsøg, der var radikale og vidtgående. Efter regeringsskiftet i september 2011 opstod en kortvarig procespause, men kommunerne blev fortsat opmuntret til udvikling af forsøgsprojekter. I juni 2012 blev frikommuneloven vedtaget, og dermed tilvejebragtes grundlaget for en række forsøgsprojekter, der blev gennemført i årene 2012-2015.

Forsøgene afsluttedes med evalueringer, der i april måned 2016 afsendtes til Social- og Indenrigsministeriet. Hen over sommeren 2016 gennemfører konsulentvirksomhederne Rambøll og BDO for Social- og Indenrigsministeriet en evaluering og dybere undersøgelse af udvalgte forsøg, som forventes publiceret i efteråret 2016. En del forsøg er allerede optaget i almindelig lovgivning, medens de øvrige forsøg har fået tilladelse til at fortsætte driften på forsøgsvilkår indtil den 30. juni 2017, hvor de endelige beslutninger om hvert enkelt forsøges skæbne forventes afgjort.

Sammen med frikommuneforsøgene må også kommunernes udfordringsret nævnes. Den blev i december 2008 lanceret af regeringen som en vej til regelforenkling og afprøvning af nye løsninger i kommuner og regioner. Fredericia Kommune indsendte to ansøgninger til ministeriet. En ansøgning om digital annoncering indenfor planlovområdet blev ikke imødekommet. Derimod blev en ansøgning om kvalitetsrapportering inden for folkeskoleområdet imødekommet. Den blev dog ikke anvendt til praktisk handling. Med udgangen af 2015 ophørte muligheden for at benytte udfordringsretten. De høstede erfaringer bliver nu evalueret parallelt med regeringens evaluering af frikommuneforsøget 2012-2015. De endelige resultater af begge forsøgsprojekter forventes at foreligge fra Social- og Indenrigsministeriet i 2017.

I januar 2016 præsenterede regeringen den tredje generation af frikommuneforsøg, som skal foregå i årene 2016-2019. Ansøgningsfristen var den 1. juni 2016.

3. Fredericia former fremtiden

Fredericia havde status som frikommune i det forsøg, der forløb i årene 2012-2015. Viden om Fredericias vej til den særligt begunstige status som frikommune er nyttig til forståelse af de opnåede resultater.

Allerede i november 2008 havde byrådet i Fredericia indledt forhandlinger om et ambitiøst moderniseringsprojekt. Formålet var at gennemføre en vidtgående omlægning af den kommunale serviceproduktion.

Forhandlingerne lykkedes den 8. oktober 2010, hvor byrådet vedtog en rapport med titlen *Fredericia former fremtiden*.

Rapporten indeholdt fem idéer til udviklingsprojekter:

1. *Længst muligt i eget liv.*
Visionen bag denne titel var at skabe en kommune med aktive og ressourcerstærke ældre, der gennem forebyggelse, rehabilitering, teknologi og sociale netværk lever længst muligt i eget liv og kortest muligt i offentlige plejecentre.
2. *Fra Nordsøgas til Fredericiagas.*
Visionen var at skabe en kommune, hvor affald og spildevand blev værdiskabende gennem anvendelse til produktion af energi.
3. *Ud af ledighed – ind i arbejdsfællesskabet.*
Visionen var at skabe en kommune, hvor alle ledige, der er i stand til at arbejde, får et meningsfuldt job, og hvor de øvrige ledige bidrager med deres engagement i værdiskabende samfundsopgaver. Alle borgere skulle kunne bidrage til samfundet.
4. *Mere end mig selv.*
Visionen var at skabe en kommune, hvor frivilligt arbejde giver en ressourceindsprøjtning til velfærdsområderne, og hvor der samtidig sikres bedre sundhed og livskvalitet hos den enkelte frivillige borger.
5. *Ikke mer' end du behøver.*
Visionen var at skabe en fleksibel kommune, som præcist honorerer borgernes reelle behov for serviceydelser. Hverken mere eller mindre.

4. Fredericias vej til frikommune

I ugerne lige efter vedtagelsen af Fredericia former fremtiden afsluttede Folketinget forhandlingerne om finansloven for 2011. Ud over selve finansloven rummede forligspartiernes aftale også et nyt initiativ med overskriften: *Sæt kommunerne fri – forsøg med frikommuner.*

Under denne fængende overskrift åbnedes mulighed for, at et lille antal særligt initiativrige og forandringsparate kommuner kunne opnå udvælgelse til status som frikommuner med særlige frihedsrettigheder. Hvilken udvælgelsesproces eller hvilke frihedsgrader, der kunne blive tale om, var der ved finanslovens vedtagelse i november 2010 ikke endeligt overblik over, men frikommunetanken fik stor opmærksomhed blandt kommunalpolitikere. Således også i Fredericia.

Muligheden for at blive frikommune opstod samtidig med, at Fredericia Kommune vedtog Fredericia former fremtiden. For byrådet i Fredericia var det derfor naturligt at se en mulig frikommunestatus som en løftestang for det lokale projekt, Fredericia former fremtiden. Entusiasmen var stor. Allerede den 12. november 2010 afsendte Fredericia Kommune den første ansøgning om at blive frikommune til Indenrigsministeren. Det skete før, regeringen officielt havde åbnet for ansøgninger. Den førte derfor ikke til noget resultat.

I de følgende måneder indledte Folketinget arbejdet med udformning af en lov om frikommuner som grundlag for forsøgsprojekter i fem udvalgte frikommuner. Lige før jul 2010 åbnede indenrigsministeren for den officielle ansøgningsproces med ansøgningsfristen den 9. marts 2011.

Den 7. marts 2011 afsendte Fredericia Kommune en mere detaljeret ansøgning om at blive frikommune. Det samme gjorde 20 andre af landets 98 kommuner. Fredericias ansøgning indeholdt en gentagelse af de fem idéer fra Fredericia former fremtiden, hvilket var tilstrækkeligt til at vise det fornødne engagement og en overbevisende vilje til at få konstruktive resultater ud af en status som frikommune. Den 6. april 2011 meddelte Indenrigsministeren, at Fredericia var en af de kommuner, der udvalgte til et virke som frikommune. Denne status blev givet til ni kommuner og ikke kun fem, som oprindeligt meddelt af regeringen.

De ni frikommuner dannede *Arbejdsgruppen om Frikommuneforsøget*. Den 18. april 2011 oplyste Fredericia i dette forum, at kommunens forsøgsarbejde ville ske indenfor de fem områder ældre, beskæftigelse, frivilligt arbejde, serviceydelser og energi.

I de første par år varetog direktionen selv kontakten med samarbejdspartnere om frikommunale sager, men fra begyndelsen af 2013 blev opgaven overdraget til skiftende embedsmænd på lavere niveau.

5. Resultater af Fredericia former fremtiden

Fredericia former fremtiden havde i de første måneder direktionens og politikernes store opmærksomhed, hvilket var meget naturligt, eftersom dette projekt helt og holdent var udviklet af Fredericia Kommune selv. Projektet blev imidlertid ikke tilpasset de muligheder, der fulgte med udvælgelsen til frikommune. Der kunne eksempelvis være tilføjet en implementeringsstrategi, som med en række detailprojekter målrettet gik efter nedbrydning af generende grænser for modernisering af kommunal service og drift. I de første måneder blev den nyvundne status som frikommune derfor kun anvendt i begrænset omfang. Fokus var på Fredericia former fremtiden.

Fredericia former fremtiden var i sig selv et stort og ambitiøst udviklingsprojekt. Udviklingen af detaljeret indhold til udfoldelse af de fem idéer foregik med uensartet fremdrift. Stor begejstring for den overordnede vision kunne derfor ikke forhindre, at projektet samlet set mistede fremdrift. Resultaterne af de fem idéer i Fredericia former fremtiden var derfor ujævne.

Kortfattet oversigt over resultaterne af de fem grundidéer i Fredericia former fremtiden:

1. Flagskibet var *Længst muligt i eget liv*. Dette delprojekt blev virkeliggjort og var en gedigen succes. Nationalt blev det kendt som *Fredericiamodellen*. Med Fredericiamodellen som grundlag trænes ældre og svage borgere til bedre at kunne klare sig selv i hverdagen. For idéen til dette projekt fik Fredericia allerede i 2010 KLs innovationspris (Odense fik også prisen). Projektet var imidlertid ikke et frikommuneforsøg, og det profilerede derfor ikke Fredericia som frikommune.
2. Dele af idéen *Ud af ledighed – ind i arbejdsfællesskabet* blev virkeliggjort i fem ansøgninger om frikommuneforsøg med nye arbejdsmarkedsinitiativer. Fra ministeriet fik ansøgningerne grønt lys til forsøgsvirksomhed, men kun to fandt praktisk anvendelse. Mere herom kan læses nedenfor i beskrivelsen af beskæftigelsesområdet.
3. Idéen *Fra Nordsøgas til Fredericiagas* overførtes til Fredericia Spildevand og Energi A/S, hvor den fandt konstruktiv anvendelse uden at være knyttet til frikommuneprojektet.
4. Frivilligt arbejde baseret på idéen *Mere end mig selv* førte til udvikling af blandt andet et projekt, der skulle skabe mere ressourcefulde relationer mellem beboere i Korskærparken og Sønderparken. Her førte arbejdet til ansøgning om et frikommuneforsøgsprojekt, hvor om der nedenfor kan læses mere i beskrivelsen af frivilligområdet.
5. *Ikke mer' end du behøver* var den sidste idé fra Fredericia former fremtiden. Den blev ikke virkeliggjort indenfor kommunens sædvanlige rammer. Indenfor frikommuneforsøgets rammer kan to forsøg opfattes som initiativer under denne idé.

6. Udvikling af projekter til frikommuneforsøget

Grundtanken under frikommuneforsøget var, at de udvalgte frikommuner skulle udvikle projekter, som de efter ansøgning og statslig tilladelse fra indenrigsministeren eller et fagministerium gennemførte i en afgrænset forsøgsperiode. Resultaterne skulle vise, om der efterfølgende var behov for ændringer af love og regler.

Regeringen modtog ansøgninger igennem fire runder, som havde tidsfrister i perioden fra den 1. november 2011 til den 1. november 2012. Undervejs blev frikommunelovens første version vedtaget den 18. juni 2012. Den blev efterfølgende justeret tre gange og sidste gang den 12. juni 2013, hvorved den fik plads til imødekommelse af de seneste tilladelser til frikommuneforsøg.

Efter de fire ansøgningsrunder åbnede regeringen for ansøgninger om tilladelse til at gennemføre såkaldte kopiforsøg med sidste ansøgningsfrist den 31. december 2013. Her fik interesserede frikommuner mulighed for parallel gennemførelse af forsøgsprojekter, der var udviklet af andre frikommuner. Forslagene havde allerede været underkastet juridisk vurdering og opnået den fornødne tilladelse i det relevante fagministerium. Denne vej til forsøgsvirksomhed blev benyttet af flere frikommuner, således også af Fredericia.

I de første måneder opfattede Fredericia Kommune fortsat udnævnelsen til frikommune som en art forstærkning eller et hjælperedskab til projektet Fredericia former fremtiden. Til de tre første ansøgningsrunder indsendtes derfor ingen ansøgninger om tilladelse til forsøgsprojekter. Udnævnelsen til frikommune gav imidlertid ikke Fredericia frihed til at gå egne veje uden for rammerne af statslig lovgivning. Frikommuner havde adgang til deltagelse i statsligt styret forsøgsvirksomhed. Undervejs så Fredericia Kommune, at den valgte strategi var u hensigtsmæssig og at synliggørelse var nødvendig indenfor frikommuneforsøgets rammer. I månederne før den sidste ansøgningsfrist indsendtes en række ansøgninger om tilladelse til frikommunal forsøgsvirksomhed.

Allerede under udviklingen af Fredericia former fremtiden havde det vist sig, at udviklingsarbejde var ganske ressourcekrævende, og at de med projektudviklingen forbundne administrative vanskeligheder ikke nødvendigvis var mindre end de bureaukratiske problemer, der tilstræbtes afskaffet. Fredericia Kommune greb derfor muligheden for at gøre brug af kopiforsøg i hovedparten af de 18 ansøgninger, som blev indsendt til 4. ansøgningsrunde og til løbende behandling i månederne frem til sidste frist for kopiansøgninger den 31. december 2013. Inspiration fik Fredericia primært fra Vejle og sekundært fra Fredensborg Kommune. Et enkelt forsøg blev udviklet i samarbejde med seks andre kommuner.

Efter hver ansøgningsrunde skrev Indenrigsministeriet en oversigt over de modtagne ansøgninger og deres skæbne. Den sidste oversigt udsendtes den 6. marts 2014. Derefter flyttedes opmærksomheden til forsøgenes forløb.

En midtvejsrapport om frikommuneordningens foreløbige resultater blev i november udsendt af konsulentvirksomhederne Rambøll og BDO efter bestilling fra KL og Økonomi- og Indenrigsministeriet. Rapporten viste, at af cirka 600 ansøgninger blev cirka 400 imødekommet helt eller delvis.

Delvis imødekommelse af en ansøgning indebar i nogle tilfælde til, at en tilladelse ikke førte til praktisk anvendelse i et aktivt forsøg. Der var imidlertid også andre grunde til, at tilladelser ikke førte til aktive forsøg. For eksempel kunne der være tale om interne forhold i kommuner, der ikke var parate til at benytte den givne tilladelse.

Frikommune	Forsøgsansøgninger	Helt eller delvist godkendte forsøg	Aktive forsøg
Fredensborg	89	65	32
Fredericia	13	13	12
Gentofte	54	41	30
Gladsaxe	38	22	16
Odense	108	71	33
Odsherred	25	9	6
Vejle	80	57	44
Vesthimmerlands	48	28	25
Viborg	98	83	50
Samarbejdsforsøg	40	28	-
I alt	594	417	248

Kilde: Midtvejsrapport. Evaluering af Frikommuneordningen. November 2014. Rambøll og BDO til KL og Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Ovenstående figur fra Rambøll og BDOs midtvejsrapport viser, at Fredericia Kommune bidrog med 13 ansøgninger. Dette tal afviger fra de 18 ansøgninger, som er fundet i Fredericia Kommunes arkiv under fremstillingen af nærværende rapport. Denne forskel kan der ses to mulige årsager til. Læsning af samme data kan have ført til forskellige tolkninger i København og Fredericia vedrørende forsøgene nr. 3 og 4, og forsøgene nr. 8, 10, 11, 12, 15 og 16, der i København kan være opfattet som kun to eller tre forsøg. Dernæst er der det faktum, at elektronisk arkivering i Fredericia ikke er så udbredt, at alle originale ansøgninger fra Fredericia eller alle svarskrivelser fra Økonomi- og Indenrigsministeriet er tilgængelige. Manglen på systematisk ordnet og let tilgængelig information om projekternes håndtering har været en særlig udfordring ved fremstillingen af denne rapport.

7. Frikommuneprojekter i Fredericia

Ansøgninger til 18 forsøgsprojekter indenfor frikommunelovens rammer blev skrevet af Fredericia Kommune.

Tilladelse til aktiv brug fik 17 af disse projekter. I enkelte tilfælde blev tilladelserne modtaget med vilkår, der begrænsede omfanget af de påtænkte aktiviteter.

Som annonceret for *Arbejdsgruppen om Frikommuneforsøget* i 2011 var projekterne fordelt på områderne ældre, beskæftigelse, frivilligt arbejde og serviceydelser. På energiområdet var der intet initiativ, hvilket opvejedes med et nyt initiativ indenfor udbud og indkøb.

En enkelt projektansøgning fik afslag. Det var et initiativ med titlen *Fritagelse for moms på seks kommunale caféer i tilknytning til plejecentre og aktivitetscentre*. Baggrunden var, at der efter Skatterådets beslutning i 2010 var blevet indført moms på dette område. Den efterfølgende prisstigning havde reduceret omfanget af beboernes besøg i centercaféerne. Fredericia Kommune ønskede derfor ikke blot momsens afskaffet for borgere med et visiteret tilbud på madservice, men adgangen til momsfri cafébesøg ønskedes også udvidet til pensionister i bred almindelighed. Blandt de grundlæggende vilkår for frikommuneforsøget var imidlertid, at der med forsøgene ikke kunne opnås økonomiske fordele på bekostning af andre udbydere, hvilket derfor måtte føre til afvisning af projektet.

På de følgende sider præsenteres de 17 projekter, som fik tilladelse til igangsættelse.

Mere information kan ses i de enkelte evalueringer, hvis længde varierer fra to til 55 sider. De er ligesom denne rapport offentligt tilgængelige på www.fredericia.dk.

8. Området ældre og sundhed

På området for ældre og sundhed opnåede Fredericia Kommune fire tilladelser til frikommuneforsøg. De kan ses som en videreførelse af idéen Længst mulig i eget liv i Fredericia former fremtiden.

a. **Differentierede, forebyggende hjemmebesøg til borgere fra 75 år.** (FFK 01)

Med dette forsøg blev der skabt mere fleksible rammer for gennemførelsen af de lovpligtige, årlige hjemmebesøg til borgere, som er fyldt 75 år. Der var behov for differentiering af den forebyggende indsats, da ældregruppen i stigende grad bliver bedre til at håndtere deres egen sundhedstilstand. I forsøgsprojektet afprøvedes tre nye indsatser.

På fællesmøder blev de ældre informeret om forebyggende hjemmebesøg, frivillige foreninger og tilbud på de lokale aktivitetscentre. De forebyggende tilbud blev modtaget med tilfredshed af de indbudte borgere. I begyndelsen arrangeredes møder for op til 40 deltagere, men undervejs viste det sig, at dialog og netværksdannelse lykkes nemmere med blot 4-7 deltagere.

I forbindelse med aktiviteter på eksempelvis aktivitetscentrene fik de ældre mulighed for individuelle samtaler med fx forebyggelsesmedarbejdere. Dette nye tilbud blev vel modtaget, men det nåede ikke at få stor udbredelse i løbet af 2015. Tilbuddet er nyttigt for eksempelvis ældre, der vil drøfte problemstillinger vedrørende en syg ægtefælle. Ad denne vej har personalet nemmere adgang til løbende at følge borgernes trivsel. I 2016 arbejdes der videre med implementering af individuelle samtaler.

Der indførtes mulighed for udskydelse af traditionelle årlige besøg med to år, hvis den ældre borger er velfungerende og selv udtrykker ønske om udskydelse. Antallet af ældre med behov for hjemmebesøg faldt fra 34 % i 2012 til 29 % i 2015.

De med forsøget ønskede lovændringer er allerede gennemført, så aktiviteterne fortsætter i 2016 på almindeligt lovgrundlag.

Forsøget har medført indsamling af data, der er så kvalificerede og omfattende, at de kan anvendes i andet udviklingsarbejde efter formulering af problemstilling.

b. **Vederlagsfri fysioterapi.** (FFK 02)

Vederlagsfri fysioterapi har siden 1989 været anvendt til ikke kun ældre men også andre borgere med svært fysisk handicap eller en progressiv lidelse indenfor specifikke diagnosegrupper. På initiativ fra Fredericia Kommune dannedes et arbejdsfællesskab med fem andre frikommuner med henblik på sikring af en mere sammenhængende opgaveløsning,

målretning af indsatsen og styrkelse af kvaliteten i den vederlagsfri fysioterapi. Forsøget opstod på grund af kommunernes andel af udgifterne til vederlagsfri fysioterapi, der har været stigende siden kommunalreformen i 2007.

Omdrejningspunktet i forsøget var at lade lægens henvisning til vederlagsfri fysioterapi supplere med en vurdering i et kommunalt fagteam af fysioterapeuter og ergoterapeuter. Til patienten udarbejdedes en personlig træningsplan, som koordineredes med øvrige tilbud. Forsøget foregik på tværs af sektorer og lovgivninger med fokus på sammenhæng i opgaveløsningen, bedre kommunikation og samarbejde mellem de fagprofessionelle samt bedre anvendelse af økonomiske ressourcer.

Resultaterne viste, at henvisninger og redegørelser blev mere korrekt udfyldt med især bedre beskrivelse af sygdomsbillede og funktionsnedsættelser. Imidlertid kan samarbejdet med skabelse af bedre sammenhæng fortsat optimeres. Kun 28 % af patienterne har fået udarbejdet en plan for helhedsvurdering. Omfanget vokser kun svagt, da helhedsvurdering er et ret ukendt begreb blandt borgerne.

De med forsøget ønskede lovændringer er allerede gennemført. Aktiviteterne fortsætter.

I Fredericia Kommune var Vederlagsfri fysioterapi det frikommuneforsøg, der var mest omfattende og høstede den største mængde af data. Deres kvalitet og mængde er så stor, at de kan anvendes i flere udviklingsarbejder, når problemstillinger er opstillet.

KL og Social- og Indenrigsministeriet har udvalgt seks forsøg til et særligt evalueringsprojekt, hvor BDO og Rambøll parallelt med frikommunens evaluering analyserer det indkomne datamateriale indenfor ældre-, social-, beskæftigelses- og sundhedsområdet.

c. Mulighed for mer- eller tilkøb af praktisk hjælp (rengøring mv.). (FFK 06)

Formålet med dette forsøg var at sidestille private og kommunale leverandører overfor borgere, der modtog hjælp efter Servicelovens § 83. Hos Fredericia Kommune skulle borgerne gives mulighed for at tilkøbe ydelser til praktisk hjælp og personlig pleje, som ellers ikke er en del af de ydelser, der gives i forhold til borgerens vurderede funktionsniveau. Der ville være katalogtilbud indenfor rengøring, tøjvask og ledsagelse til indkøb og aktiviteter, hvilket allerede tilbydes af private leverandører. Forsøget var baseret på den antagelse, at nogle borgere ville købe sig til ekstra ydelser hos kommunen frem for at vælge en privat leverandør, hvis muligheden eksisterede.

Dette projekt var et kopiforsøg fra Vejle og Odsherred, der i juni 2012 fik en betinget tilladelse. Mellem ministeriet og Fredericia Kommune førte den til langvarige forhandlinger inden forsøget så sent som i februar 2014 blev endeligt godkendt af ministeriet. I mellemtiden var kommunens organisation og ledelse ændret, hvilket indebar, at fagområdet i

mellemtiden var overført fra Serviceafdelingen til Pleje og omsorg. Efter tilpasning til de nye organisatoriske forhold blev et katalog udviklet, trykt og omdelt i målgruppen.

Forsøget fik en meget begrænset praktisk anvendelse. Kun to gange blev der indgået aftale med borgere om tilkøb. Medvirkende til resultatet var, at muligheden for klippekortsydelser og et nyt kommunalt tilbud om rengøring hver 14. dag fra 2015 reducerede markedet for de i kataloget udbudte ydelser. Endelig peges der på, at borgere interesseret i tilkøb allerede havde indgået aftale med en privat leverandør, som de var tilfredse med.

d. Flexibilitet i de kommunale centres anvendelse af afgiftsfrie busser. (FFK 07)

Fredericia Kommune anvender egne minibusser til kørsel mellem forskellige centerinstitutioner, hvor til borgerne er visiteret efter Servicelovens §§ 85, 103, 104, 107 og 108. Busserne er indkøbt til priser uden statsafgift og må derfor kun anvendes til præcis det i toldattesten beskrevne formål. I specifikke tilfælde kan køretøjets toldattest ændres, hvilket hver gang indebærer omfattende administrativt arbejde. Med en kopi af dette forsøg fra Vejle ansøgte Fredericia Kommune om tilladelse til mere fleksibel anvendelse af minibusserne. Formålet med forsøget var at opnå enklere administration og en mere hensigtsmæssig udnyttelse af den samlede minibuskapacitet på tværs af centerinstitutionerne.

Tilladelse til frikommuneforsøget blev opnået men ikke anvendt i praksis. Tilladelsen kom med vilkår, der førte til lange forhandlinger mellem Skat og Fredericia Kommune. Da den endelige tilladelse forelå, var der i mellemtiden gennemført en organisationsændring, som indebar, at minibusserne fra Facility Management var ført tilbage til fagafdelingerne. De benyttede sig ikke af de muligheder for tværfagligt samarbejde, som fulgte med tilladelsen til dette frikommuneforsøg.

9. Området serviceydelser – undervisning og sundhed

På serviceområdet opnåede Fredericia Kommunes fire tilladelser til frikommuneforsøg. To forsøg ses som en videreførelse af idéen 'Ikke mer' end du behøver i Fredericia former fremtiden.

a. **Informeret samtykke til tandbehandlinger.** (FFK 03)

Patientretsstillingsloven sikrer, at patientens værdighed, integritet og selvbestemmelsesret respekteres. Sundhedspersoner har pligt til at give information og indhente samtykke fra patienten, før behandling ydes. For umyndige skolebørn betyder det, at forældrene skal give samtykke til hver enkelt behandling. Formålet med dette frikommuneforsøg var at give skoletandplejen mulighed for at indkalde børn fra klassen, uden at der i hvert enkelt tilfælde først skulle indhente samtykke fra forældrene til undersøgelser uden brug af røntgen, afpudsning, tandrensning og mundhygiejneinstruktioner.

Resultatene viste, at der blev opnået en stor ressourcebesparelse på arbejdsgang, tid og dermed omkostninger i Tandplejen, da der ved udeblivelser straks kunne indkaldes andre børn. Det var en stor ressourcebesparelse, at henvendelser til forældrene kunne undlades.

Forsøget gav også Tandplejen bedre mulighed for at tilse børn i udsatte familier, hvilket kan være vanskeligt, når deres forældre er vanskelige at få kontakt med.

Frikommuneforsøget omfattede også anvendelse af et generelt samtykke fra forældrene til røntgen og fluorbehandlinger, hvilket indebærer, at forældrene kun skulle spørges en gang årligt. Også her opnåedes mere effektiv anvendelse af tid og ressourcer.

b. **Informeret samtykke til sundhedsplejerskens sundhedssamtaler og undersøgelser på skoler.** (FFK 04)

Baggrunden for dette forsøg er den samme, som i det ovenfor beskrevne forsøg. Skolens sundhedsplejerske skal indhente samtykke fra forældrene, før de henvender sig til børn med henblik på sundhedssamtaler om måling af vægt, højde, syn og hørelse samt trivsel. Ofte opfatter forældre gentagne anmodninger om samtykke til denne service som forstyrrende og bureaukratiske. I tilfælde, hvor forældresamtykke ikke forelå, måtte børnene forblive i klassen, medens kammeraterne var til undersøgelse, hvilket af de tilbagesiddende børn opfattedes som en forskelsbehandling.

Formålet med frikommuneforsøget var at skabe en mere effektiv arbejdsgang og større tilfredshed hos alle involverede parter. Forsøgstilladelsen indebærer, at forældrene kun én gang skulle afgive samtykke til generel service for de år, barnet gik i skole. Dog blev de fortsat kontaktet, når der var behov for ekstra indsats.

Resultatet var tilfredshed hos elever, familier, sundhedsplejersker og lærere. Der blev opnået en smidigere arbejdstilrettelæggelse og bedre anvendelse af ressourcer, da alle børn i en klasse kunne undersøges samtidig. Børn uden medbragt samtykke fra forældrene oplevede ikke længere forskelsbehandling.

I forsøget gav forældrene samtykkeerklæring på papir, som blev transporteret fra skolen til sundhedsplejens centrale kontor, hvor det blev scannet ind i personjournalen.

Ved eventuel fortsættelse af dette forsøg ser sundhedsplejerskerne frem til, at der findes en digital løsning, som giver forældrene mulighed for at give samtykke direkte til den elektroniske journal.

c. International udskoling (7.-9. klasse). (FFK 09)

Fredericia Kommune har gennem en årrække haft dispensation til at lade folkeskolen undervise på internationale linjer af lærere med engelsk som modersmål. Den første evaluering heraf foretog kommunens egen fagafdeling i 2006. På denne baggrund var dette forsøg udviklet i Fredericia Kommune, før frikommuneprojektet opstod. Efter opfordring fra Undervisningsministeriet blev det ført inden for rammerne af frikommuneforsøget.

Formålet med frikommuneforsøget var at skabe en mere målrettet og differentieret undervisning på engelsk i de naturfaglige fag, således at elever får flere faglige udfordringer og mulighed for at trives. For eleverne var der tale om et frivilligt tilbud.

Undervejs i forsøget foreslog Undervisningsministeriet imidlertid, at det løftedes ud af frikommunens rammer og over i et andet rammeforsøg under ministeriet, hvor det fortsatte sammen med en række andre kommuner. Fredericia Kommune sagde ja, hvorefter forsøget ophørte i sommeren 2014 og derfor ikke skal evalueres som frikommuneforsøg.

d. Årgangsorganisering og fleksibel holddannelse. (FFK 13)

Alternativer til folkeskolens undervisning på årgangshold blev i dette forsøg afprøvet med henblik på at skabe en mere målrettet og differentieret undervisning uden brug af traditionel niveaudeling indenfor årgangen. Samtidig undersøgtes, om eleverne trods forskellige sociale og faglige forudsætninger kunne opnå bedre faglige resultater og trivsel.

De foreløbige resultater viste, at Fredericia Kommunes folkeskole opnåede en større grad af fleksibilitet i tilrettelæggelsen af undervisningen. Det blev nemmere at tilpasse læringsmiljøet til eleverne, som blev sammensat i nye hold ud fra kriterier som fagligt niveau, samarbejdsevner, sociale relationer, personlige kompetencer og interesse for et tema eller fagligt område. Inklusion af elever med særlige behov blev også nemmere.

Her var tale om et kopiforsøg, som var udviklet af Fredensborg Kommune.

I august 2014 medførte folkeskolereformen muligheder for holddannelse, som ikke tidligere havde været mulige. Dermed blev luften i nogen grad taget ud af frikommuneforsøget. Efter aftale mellem KL og Undervisningsministeriet blev dette frikommuneforsøg derfor indstillet. Evaluering sker derfor ikke i regi af frikommuneforsøgsordningen.

10. Beskæftigelsesområdet

På området for beskæftigelse og arbejdsmarkedsinitiativer opnåede Fredericia Kommune seks tilladelser til frikommuneforsøg. De var alle kopiforsøg og kan ses som en videreførelse af idéerne om hjælp til ledige i Fredericia former fremtiden.

a. **Udvidelse af virksomhedspraktikperiode fra 4 til 26 uger.** (FFK 12)

Efter individuel vurdering af alder, uddannelse og ledighedslængde skulle udvidet praktik i op til 26 uger kunne tilbydes forsikrede ledige og kontanthjælpsmodtagere i matchgruppe 1. Denne målgruppe omfatter ledige med over 12 måneders ledighed, risiko for langtidsledighed, alder over 50 år i særlige tilfælde og ledige med en videregående akademisk uddannelse, som efter 13 ugers ledighed er i et vejlednings- og opkvalificeringstilbud fik et praktiktilbud på de almindelige 4 uger.

Praktikpladserne skulle Jobcentret finde i vækstvirksomheder med udviklingspotentiale til at skabe nye jobs og vækstskabelse.

Dette kopiforsøg fra Fredensborg blev anvendt som en del af forsøget *En mere individuelt tilrettelagt og fleksibel beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige*. Se mere herunder.

b. **Individuelt tilrettelagt og fleksibel beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige.** (FFK 15)

Før frikommuneforsøget blev alle ledige mødt med samme tilbud og krav fra Jobcentret jævnfør lovgivningen. De fleste forsikrede ledige har imidlertid den nødvendige evne og drivkraft til at finde et nyt job på egen hånd. Med henblik på at opnå en mere effektiv anvendelse af ressourcerne udviklede Jobcentret derfor visionen *Slip de ledige fri*.

Frem for at imødekomme alle lediges ret og pligt til møde, ville Jobcentret hjælpe især langtidsledige til job. Derfor udvikledes et screeningssystem, som tidligt skulle identificere ledige med behov for individuelle samtaler og indsats til synliggørelse af personlige ressourcer. Med ny viden om egne ressourcer blev det nemmere for de ledige at få et nyt job. Jobcentret oplevede samtidig en mere effektiv anvendelse af egne ressourcer.

Screeningen var ikke en fejlfri forudsigtelse af fremtiden for hver enkelt ledig. 25 % af de ledige fandt ikke nyt job på egen hånd, hvilket må betyde, at de ikke fik den nødvendige inspiration til nødvendige ændringer af ønsker og valg i jobsøgningsprocessen. Det eneste med sikkerhed opnåede resultat af dette forsøg er derfor, at Jobcentret har udviklet en differentieret indsats for forsikrede ledige. Der er anvendt flere ressourcer på færre ledige, men der er ingen indikationer på, at resultaterne blev bedre end på normale vilkår. Frede-

ricia har fortsat flere på arbejdsmarkedsydelse og i seniorjob end nabokommunerne.

Muligheden for at kunne bevilge forlænget virksomhedspraktik til udvalgte ledige var nyttig, da arbejdsgiverne blev mere villige til at investere ressourcer i oplæring af praktikanter. Den svagere gruppe fik en udvidet mulighed for at synliggøre personlige evner.

Med dette kopiforsøg fra Vejle fik Jobcentret samtidig en vej til udvikling af egen organisation. Muligheden for at træffe selvstændige valg var en stor udfordring for medarbejdere, der var vant til at være styret af lovgivning igennem alle led af arbejdsprocessen. Den ny frihed gav medarbejderne mulighed for at udvikle en mere levende faglighed og møde den enkelte ledige i samtale om dennes situation og muligheder.

I 2015 indførtes en beskæftigelsesreform, som harmonerer godt med dette forsøg i Fredericia Kommune, som fortsat arbejder med fokus på den enkelte borgers unikke situation.

Forsøgets afsluttende rapport giver som den eneste rapport direkte udtryk for, at forsøgsvirksomheden savnede opmærksomhed fra Fredericia Kommunes strategiske niveau. Et enkelt team var eneste tovholder på gennemførelsen af forsøgsvirksomheden.

c. Flere praktikpladser til de unge. (FFK 08)

Formålet med dette kopiforsøg fra Fredensborg var at sikre ledige unge forsørgere en praktikplads, hvor de kunne færdiggøre deres uddannelse og derefter komme ud på arbejdsmarkedet med en kompetencegivende erhvervsuddannelse.

Unge i skolepraktik er økonomisk ringere stillet end unge i ordinære elevstillinger, hvilket for en række unge indebærer, at de ikke har råd til at være i skolepraktik. Dette tænkes afhjulpet med et forsøg, hvor Jobcentret bidrog med den løn, som virksomhederne skulle betale eleven i de første tre måneder af en ansættelse. Ordningen skulle gælde for unge ledige forsørgere under 25 år, der har været på kontanthjælp i mere end seks måneder efter afsluttet grundforløb.

Dette frikommuneforsøg blev ikke anvendt i praksis af Fredericia Kommune.

d. Iværksætterforløb i egen virksomhed. (FFK 10)

Efter individuel vurdering fik Jobcentret med dette kopiforsøg fra Vejle mulighed for at give ledige på 6-ugers selvvalgt uddannelse adgang til et iværksætterforløb, der kunne udvides med 12 ugers individuelt forløb. Efter oprettelse af cvr-nummer ville den ledige få adgang til et individuelt forløb jævnt før en aftale- og handleplan.

Dette frikommuneforsøg blev ikke anvendt i praksis af Fredericia Kommune.

e. **Seniorjob i private virksomheder.** (FFK 11)

Kommunerne skal ansætte ledige i seniorjob, når de opfylder betingelserne, men det er vanskeligt at finde arbejdsopgaver uden for de ordinære stillinger. Derfor ønskedes mulighed for at tilbyde seniorer ansættelse i private virksomheder, som i givet fald ville modtage det årlige statstilskud på ca. 130.000 kroner.

Formålet med dette kopiforsøg fra Vejle var at give ledige seniorer bedre muligheder for at opnå ansættelse på normale vilkår. På private arbejdspladser skulle den lediges personlige motivation øges, og muligheden for ansættelse på normale vilkår forventedes at være god, hvis den ledige kom ud i egen branche. Muligheden skulle være frivillig.

Tilladelsen til brug af dette forsøg blev ikke anvendt i praksis af Fredericia Kommune.

f. **Flytning af førtidspension til Arbejdsmarkedsudvalgets område.** (FFK 16)

Myndighedsbehandlingen af førtidspension blev både før og efter frikommuneforsøget håndteret af et team i Arbejdsmarked og Borgerservice, hvor sagerne blev afgjort. Teamet er ikke en del af Jobcenteret.

Med forsøget flyttedes såvel kompetence som ansvar for budget- og økonomi fra Socialudvalgets område til Arbejdsmarkeds- og Integrationsudvalgets område, hvor al administration af førtidspension samledes under ét udvalg, hvilket gav fælles fokus, ansvar og prioritering af opgaverne. Dette skulle sikre bedre kvalitet i tilkendelserne, færre klager og færre hjemvisninger i forbindelse med ankesagerne. Der forventedes også en bedre sammenhæng og koordinering mellem rådgivnings- og vejledningsindsats, myndighedsafgørelse, den konkrete indsats og økonomiansvaret for førtidspension.

Loven om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen ændredes med virkning fra januar 2015. Nu kan jobcentre varetage alle opgaver indenfor beskæftigelsesområdet.

Forsøget var en kopi af et frikommuneforsøg, som udvikledes af Vejle Kommune.

11. Området vedrørende frivilligt arbejde

Fredericia Kommune opnåede to tilladelser til forsøg med fremme af frivilligt arbejde. Den ene gik til børn og ungeområdet, medens den anden gik til sundhedsområdet. Projekterne kan ses som en videreførelse af idéen *Mere end mig selv* i Fredericia former fremtiden.

a. **Fleksibilitet ved pasning i daginstitution.** (FFK 14)

Forsøget skulle skabe udvidet mulighed for børnepasning indenfor friere rammer i daginstitutioner med åbningstider, som kunne være længere end de politisk fastsatte. Med tilladelsen blev det muligt at lade frivillige sørge for forældreorganiseret pasning af børn i lokaler, der stilledes til rådighed af Fredericia Kommune. Det blev også muligt at hæve egenbetalingen fra forældre, der benyttede de udvidede åbningstider.

Projektansøgningen indeholdt også en anmodning om tilladelse til brug af arbejdsledige til børnepasning, hvilket afvistes af ministeriet.

Forsøgstilladelsen indeholdt en række betingelser. Den samlede ugentlige åbningstid i hver enkelt institution skulle fastholdes som minimum. Der var en række vilkår til sikring af børnenes trivsel og sikkerhed, og udvidet egenbetaling måtte ikke være afhængig af forældrenes indkomstforhold. Sidst men ikke mindst skulle Fredericia Kommune føre tilsyn med ordningen, hvilket blandt andet indebar, at forældre ikke kunne 'låne' institutionen og holde åbent efter det behov, de selv kunne konstatere.

Under planlægningen af det praktiske forløb viste det sig, at forsøget krævede væsentligt mere administration end først antaget. Der var udfordringer med børneattester, forsikring, ansvarsfordeling ved bemanding og afbud med mere. Forældrenes opbakning til forsøget dalede i takt med, at disse forhold blev afdækket. Fredericia Kommune valgte derfor at indstille forsøget, før den praktiske virksomhed begyndte.

b. **Frivillig nabohjælp uden skattepligt for hverken yder eller modtager.** (FFK 17)

Initiativet *Mere end mig selv* fra Fredericia former fremtiden førte i 2012 til, at en gruppe borgere i Korskærparken og Sønderparken oprettede foreningen *Imellem os – Sønder Korskær* i samarbejde med Fredericia Kommune. Formålet var at skabe mere ressourcefulde relationer mellem beboerne ved hjælp af sociale netværk til fremme af selvhjælp gennem løsning af praktiske opgaver og sociale aktiviteter til forebyggelse af ensomhed.

Der var imidlertid en risiko for, at de frivillige og modtagerne af de frivilliges gratisydelser kunne komme til at betale skat af disse ydelser, selv om der ikke havde været sat konkrete priser på dem. Fra Skat var det ikke muligt at opnå den nødvendige vejledning. Risikoen for at påføre de medvirkende skattebetaling skønnedes at være så stor, at forsøget

ikke kunne iværksættes. Initiativet måtte ikke skabe nye økonomiske og sociale problemer. Spørgsmålet søgtes derfor løst med en ansøgning om tilladelse til frikommuneforsøg under titlen *Skattefri nabohjælp*. Ansøgningen var et forsøg på at afklare rækkevidden af gældende regler i ligningsloven.

Efter indsendelse af ansøgning om frikommuneforsøg fik Fredericia Kommune en mere præcis vejledning fra Skat. De frivillige beboere fik anvist en vej til at hjælpe andre beboere uden at hverken yder eller modtager af hjælp risikerede betaling af skat. Dermed var behovet for gennemførelse af et frikommuneforsøg ikke længere til stede.

Kort efter bekræftede Økonomi- og Indenrigsministeriet, at de påtænkte aktiviteter kunne gennemføres inden for gældende regler uden risiko for opkrævning af skat. Derefter kom i Korsværparken og Sønderparkens frivilligprojekt i gang med den praktiske drift uden at være et frikommuneforsøg.

12. Området for udbud og indkøb

Tilladelse til frikommuneforsøg opnåede Fredericia Kommune til et enkelt projekt indenfor udbud og indkøb.

a. **Afbureaukratisering af indkøbsbestemmelserne.** (FFK 05)

Formålet med forsøget var at opnå fritagelse fra tilbudslovens krav om annonceringspligt ved indkøb af varer og tjenesteydelser, der oversteg en værdi på 500.000 kroner. I dansk lovgivning var der tale om overimplementering med tærskelværdier, der var betydeligt under end de cirka 1,5 mio. kroner (€ 200.000), der var fastsat i EUs udbudsdirektiv.

Fredericia Kommune fik tilladelse til at gennemføre en kopi af et forsøg fra Vejle Kommune. Tilladelsen fandt imidlertid ikke praktisk anvendelse i Fredericia kommune, da ingen udbudssager var egnede til at gøre brug af forsøget.

Med virkning fra den 1. januar 2016 blev de med forsøget ønskede lovændringer gennemført i dansk lovgivning.

13. Overblik over Fredericias virke som frikommune

Fredericia Kommune skrev 18 forslag til forsøgsprojekter og fik 17 tilladelser til drift. Der var aktivitet i 10 forsøgsprojekter.

FFK	Forsøgsprojekt	Aktivitet
01	Differentierede muligheder for afvikling af forebyggende hjemmebesøg til borgere fra 75 år. 16/977. Rapport 18 sider. Udviklet af Fredericia Kommune.	Ja
02	Vederlagsfri fysioterapi. 16/978. Rapport 55 sider. Udviklet af seks kommuner i fællesskab efter initiativ fra Fredericia Kommune.	Ja
03	Informeret samtykke til tandbehandlinger. 16/980. Rapport 5 sider. Kopiforsøg.	Ja
04	Informeret samtykke til sundhedsplejerskens sundhedssamtaler og undersøgelser på skoler. 16/981. Rapport 6 sider. Kopiforsøg.	Ja
05	Afbureaukratisering af indkøbsbestemmelserne. 16/982. Rapport 2 sider. Kopiforsøg.	Nej
06	Mulighed for mer- eller tilkøb af praktisk hjælp (rengøring m.v.) fra kommunens serviceafdeling. 16/983. Rapport 7 sider. Kopiforsøg.	Ja.
07	Fleksibilitet i centrenes anvendelse af afgiftsfrie busser. 16/984. Rapport 7 sider. Kopiforsøg.	Nej
08	Flere praktikpladser til de unge. 16/985. Rapport 7 sider. Kopiforsøg. Se også FFK 10-11-12-15.	Nej
09	International udskoling på engelsk. 16/986. Rapport 2 sider. Udviklet af Fredericia Kommune.	Ja
10	Iværksætter i egen virksomhed. 16/987. Rapport se 08. Kopiforsøg.	Nej
11	Seniorjob i private virksomheder. 16/988. Rapport se 08. Kopiforsøg.	Nej
12	Udvidelse af virksomhedspraktikperiode fra 4 til 26 uger. 16/989. Rapport se 08. Kopiforsøg.	Ja
13	Årgangsorganisering, fleksibel holddannelse og differentieret undervisning i folkeskolen. 16/990. Rapport 2 sider. Kopiforsøg.	Ja
14	Fleksibilitet ved pasning i daginstitution. 16/991. Rapport 2 sider. Udviklet af Fredericia Kommune.	Nej
15	En mere individuelt tilrettelagt og fleksibel beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige. 16/1817. Rapport se 08. Kopiforsøg.	Ja
16	Flytning af førtidspension fra Socialudvalgets område til Arbejdsmarkedsudvalgets område. 16/1826. Rapport 2 sider. Kopiforsøg.	Ja
17	Skattefri nabohjælp. 16/1049. Rapport 3 sider. Udviklet af Fredericia Kommune.	Nej

13.1. Tilladelser med vilkår

Tre projekter fik efter forhandlinger om vilkår for drift den nødvendige ministerielle tilladelse til aktiv forsøgsvirksomhed. Forhandlingerne om vilkår indebar imidlertid forsinkelser og andre komplikationer, som førte til, at forsøgsvirksomhed blev forsinket eller slet ikke gennemført. Det gjaldt følgende forsøg:

- FFK 06 var et tilbud til ældre, der fik mulighed for tilkøb af mere praktisk hjælp. Tilladelsen til igangsættelse af praktisk forsøgsvirksomhed kom fra ministeriet efter langvarige forhandlinger om vilkår. I mellemtiden var den kommunale organisation ændret. Efter overvindelse af denne nye udfordring kom forsøget dog i gang. Målgruppen viste imidlertid begrænset interesse for det nye tilbud.
- FFK 07: Efter mange måneders forhandling mellem Skat og Fredericia Kommune fik det planlagte forsøg med afgiftsfrie busser tilladelse til drift. I mellemtiden var den kommunale organisation blevet ændret, hvilket førte til, at muligheden igangsætning af praktisk forsøgsarbejde ikke blev benyttet.
- FFK 14: Tilladelse til drift af daginstitutioner drevet delvis ved hjælp af frivillige forældre blev givet af ministeriet efter langvarige forhandlinger om vilkår. Under tilrettelæggelsen af forsøgets praktiske forhold viste grænsen mellem privat frivillighed og reglerne for offentlige institutioners virksomhed sig at indeholde vilkår og udfordringer, der førte til dalende interesse fra forældregruppen. På denne baggrund blev forberedelserne til praktisk drift bragt til ophør, inden forsøgsvirksomheden begyndte.

13.2. Egne forsøg

Fire af de 17 forsøgsprojekter med tilladelse til drift var udviklet af Fredericia Kommune på egen hånd. Kun et enkelt af disse projekter førte frem til egentlige forsøgsresultater, nemlig FFK 01. Projekterne FFK 09, 14 og 17 førte derimod ikke til praktisk forsøgsvirksomhed.

- FFK 01: Evalueringen viste nyttige og konstruktive resultater. Den viste også, at der med en vedholdende indsats kan opnås endnu bedre resultater i fremtiden.
- FFK 09: Forsøget med international udskoling var udviklet og igangsat af Fredericia Kommune flere år før benyttelse af frikommuneloven som forsøgsramme blev en mulighed. Efter opfordring fra Undervisningsministeriet blev det løftet ind i frikommunens rammer. Før forsøgsperiodens ophør blev forsøget imidlertid løftet ud igen og videre til en ny forsøgsramme. Dette skete ligeledes efter forslag fra Undervisningsministeriet.
- FFK 14: Projektet for drift af daginstitutioner drevet delvis ved hjælp af frivillige foræl-

dre er beskrevet ovenfor i punktet om tilladelser med vilkår.

- FFK 17: Hensigten med forsøget skattefri nabohjælp var at få Skat til at give et tydeligt svar på et spørgsmål om tolkning af ligningsloven. Dette forehavende lykkedes. De påtænkte aktiviteter til fremme af frivillighed blev gennemført, men det skete udenfor rammerne af et frikommuneforsøg.

13.3. Et projekt med seks kommuner

I forlængelse af de fire forsøg, som var udviklet af Fredericia Kommune på egen hånd, kommer Vederlagsfri fysioterapi (FFK 02), som Fredericia Kommune var initiativtager til. Dette forsøg blev udviklet og gennemført sammen med fem andre kommuner.

Evalueringen viser, at forsøget blev gennemført med nyttige og meget fyldige resultater, der er langt mere vidtrækkende end noget andet af Fredericias frikommunale projekter. Analysematerialet gav ikke kun svar på de stillede spørgsmål. Resultatmaterialet er så omfattende og kvalificeret, at det kan anvendes til nyt analysearbejde uden gennemførelse af nye praktiske forsøg. I givet fald skal den nødvendige problemstilling først udarbejdes.

13.4. Kopiforsøg

Af Fredericia Kommunes 17 muligheder for at gennemføre forsøgsvirksomhed var de 12 baseret på idéer udviklet i andre frikommuner. De fleste kopiforsøg var udviklet af Vejle Kommune. En mindre håndfuld kom fra Fredensborg Kommune. Odsherred Kommune nævnes en enkelt gang.

Af de 12 tilladelser til kopiforsøg blev syv tilladelser anvendt i praktisk forsøgsvirksomhed:

- FFK 03 og 04 var en forenkling af procedurerne ved tandbehandling og sundhedsundersøgelser af skolesøgende børn. I begge tilfælde opnåedes nyttig optimering af driften.
- FFK 06: Er beskrevet ovenfor i afsnittet om tilladelser med vilkår.
- FFK 12 og 15: Der opnåedes visse positive resultater for forsikrede ledige, men forsøget viste sig i højere grad at fremme en positiv udvikling af Jobcentrets organisation, hvor medarbejderne fik en bedre faglighed til brug i mødet med de ledige.
- FFK 13: Forsøget med årgangsorganisering og fleksibel holddannelse i folkeskolen blev igangsat. Forsøget indstilledes imidlertid på grund af de friere muligheder for holddannelse, der fra august 2014 fulgte med folkeskolereformen.
- FFK 16: Dette forsøg forenkledede administrationen af førtidspension med praktiske og økonomiske fordele til følge.

Fem tilladelser til kopiforsøg blev ikke anvendt til praktisk forsøgsvirksomhed:

- FFK 05: Muligheden for fritagelse fra tilbudslovens krav om annonceringspligt blev ikke benyttet, da der ingen relevante udbud var at anvendte forsøgsmuligheden på.
- FFK 07: Muligheden for mere fleksibel brug af afgiftsfrie busser kom efter langvarige forhandlinger mellem Skat og Fredericia Kommune. Da tilladelsen omsider forelå, var der i mellemtiden gennemført en ændring af organisationen, som gjorde koordinering af den påtænkte busdrift vanskeligere.
- FFK 08, 10 og 11: Disse tre arbejdsmarkedsforsøg fandt ikke anvendelse indenfor Jobcentrets frikommunale forsøgsvirksomhed, som fokuserede på to andre forsøg.

13.5. Afslutning

Af Fredericia Kommunes 17 forsøgstilladelser blev 10 anvendt til praktisk forsøgsvirksomhed.

Med aktiv deltagelse i frikommuneforsøget blev der opnået en række nyttige erfaringer og forsøgsresultater. Frem for alt har medarbejderne udviklet bedre evne til innovation og udfordring af regler, hvilket giver en mere dynamisk organisation. Dette gælder, selv om fokus primært var på drift og ikke på projektudvikling. Inden for praktisk drift blev der navnlig opnået fagspecifikke erfaringer med at skabe en mere effektiv udnyttelse af ressourcer og tid i hverdagen.

Resultaterne omfatter en række organisatoriske, administrative og økonomiske fordele:

- Den kommunale organisation blev moderniseret med nye metoder og arbejdsgange.
- Samling af kompetence og ansvar førte til en mere målrettet sagsbehandling.
- Sagsgange blev forenklet, hvilket var til nytte for såvel borgere som personale.
- Med de administrative fordele og den mere effektive anvendelse af ressourcer fulgte mindre behov for tid til opgaveløsning, hvilket gav en mere effektiv anvendelse af arbejdstiden.
- De organisatoriske ændringer og friere rammer udviklede medarbejdernes personlige kvalifikationer, hvilket gav plads til at møde den enkelte borger.

Med forsøget er der kun blevet peget på et enkelt negativt resultat fra Jobcentret.

De samlede muligheder for forsøgsvirksomhed kunne imidlertid være anvendt med større udbytte. Ændret bemanning og organisatoriske ændringer af andre grunde end det frikommunale forsøg førte i nogle tilfælde til, at afdelingerne ikke var klar til at benytte forsøgsmulighederne optimalt. I forlængelse heraf kan der peges på, at der ikke var udarbejdet en strategi for Fredericias virke som begunstiget frikommune i forlængelse af projektet Fredericia former fremtiden.